

Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ

Πάρκο Αντώνης Τρίτσης

Και το Ελληνικό Θα μπορούσε να καταλήξει... έτσι

**Οι λίμνες
του πάρκου σιγά
σιγά μετατρέπονται
σε βούρκο. Κι αυτό
διότι το σύστημα
ανακύκλωσης
του νερού είναι
εκτός λειτουργίας**

Η εικόνα
της εγκατάλειψης
που παρουσιάζει
η «όση της Αττικής»,
με κτίσματα
ρρημαγμένα,
σπασμένα φωτιστικά,
βανδαλισμούς και
λίμνες - βούρκους
επιανέρχεται
στο προσκήνιο
μετά τη συζήτηση
για την αξιοποίηση
του πρών
αεροδρομίου

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΜΑΝΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

Tο 2000 τα έργα υποδομών στο Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης Αντώνης Τρίτσης είχαν σχεδόν ολοκληρωθεί. Ο σχεδιασμός του υπουργείου Περιβάλλοντος ήταν το συγκεκριμένο πάρκο να αποτελέσει «όση για δύο την Αττική».

Σε ενημερωτικό φυλλάδιο που είχε κυκλοφορήσει εκείνη την εποχή το ΥΠΕΧΩΔΕ έγραφε πως δημιουργεί «ένα πρότυπο οικολογικό πάρκο στη Δυτική Αθήνα, στη θέση Πύργος Βασιλίσσης» και τόνιζε πως το πάρκο θα «είναι οικονομικά και διοικητικά αυτοδύναμο», καθώς ακόμη και η πλεκτρική ενέργεια θα εξασφαλίζεται σε σημαντικό βαθμό από ανανεώσιμες πηγές.

Τα περισσότερα από όλα αυτά έμειναν στα χαρτιά. Η εικόνα που παρουσιάζει σήμερα το πάρκο στα δριά των δύμων Αγίων Αναργύρων, Ιλίου και Καματερού, μολονότι το επισκέπτονται κυρίως τα Σαββατοκύριακα κιλιάδες πολίτες και αποτελεί καταφύγιο για 190 διαφορετικά είδη πουλιών, απέχει μακράν από δύο είκαν σχεδιαστεί πριν από 14 χρόνια.

Αιτία για τα δεινά του είναι ότι δεν έχει μόνιμη χρηματοδότηση από την Πολιτεία, δεν διαθέτει επαρκές πρωτικό ενώ αγιάτρευτες παραμένουν

πολλές πληγές λόγω κακοδιαχείρισης του παρελθόντος, όπως τονίζουν στα «NEA» κάτοικοι, περιβαλλοντικές οργανώσεις και πιεύμαντοι του φορέα που το διαχειρίζεται.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση και η Πολιτεία αδυνατούν εδώ και μια 15ετία να διαχειριστούν σωστά το πάρκο έκτασης 900 στρεμμάτων, έξι φορές μεγαλύτερο από τον Εθνικό Κήπο, ενώ οι υποδομές του είχαν κοστίσει περίπου 5 δισεκατομμύρια δραχμές.

Η επισκεψιμότητα ειδικά τα Σαββατοκύριακα είναι μεγάλη, σε μία Κυριακή είχαν καταγραφεί 16.000 επισκέπτες, ενώ κάθε χρόνο μπαίνουν στο πάρκο περίπου 2 εκατομμύρια άνθρωποι

Μόλις λίγα μέτρα περιπάτου αρκούν για να αντιληφθεί κανείς ότι βρίσκεται σε εγκατάλειψη. Η εξέλιξη στο πάρκο Τρίτση επανέρχεται στο προσκήνιο μαζί με τη συζήτηση για την αξιοποίηση του Ελληνικού.

Προχωρώντας από τη νύτια είσοδο του Πάρκου Αντώνης Τρίτση προς το έσωτερικό του επισκέπτης αντικρίζει κάδους ξεχειλισμένους από σκουπίδια, σπασμένα φωτιστικά, βανδαλισμούς. Στην καρδιά του πάρκου, την περασμένη Τετάρτη οι μόλις τέσσερις άνθρωποι προσω-

πικό προσπαθούσαν να μαζέψουν τους λόφους σκουπιδιών που είχαν αφίσει πίσω τους οι επισκέπτες της προηγούμενης ημέρας. Στα δεξιά, πίσω από την κεντρική καφετέρια, δύο κτίσματα ρυμαγμένα από τη φθορά του χρόνου και την εγκατάλειψη. Το ένα εντελώς κενό. Το άλλο χρησιμοποιείται ως αποθήκη.

Η ΔΩΡΕΑ ΠΗΓΕ ΣΤΡΑΦΙ.

Οσο για τις λίμνες, τα νερά τους είναι θολά αφού δεν λειτουργεί το σύστημα ανακύκλωσης του νερού. Γι' αυτό το σύστημα το Ιδρυμα Λάτση είχε κάνει δωρεά 700.000 ευρώ. Ομως αρχοτεύτηκε λόγω ελλιπούς συντήρησης και αδυναμίας να πληρωθεί η ΔΕΗ. Επίσης σε αρκετά σημεία των λιμνών η ειδική μονωτική μεμβράνη του πυθμένα έχει ξεκολλήσει.

«Το πάρκο το έχουν εγκαταλείψει. Το νέρό δεν ανακυκλώνεται. Οι δρόμοι είναι απεριποίητοι. Τα φώτα δεν λειτουργούν το βράδυ. Αυτά είναι η κατάσταση που αντικρίζω κάθε μέρα που έρχομαι εδώ για να περπατώ» αναφέρει ο κάτοικος των Αγίων Αναργύρων Γιώργος Ιατρόπουλος.

«Οπωσδήποτε το πάρκο δεν μπορεί να λειτουργήσει όπως θα έπρεπε. Με δύο κηπουρούς, έναν φύλακα και έναν πρακτικό μηχανικό, τι να κάνουμε σε μια τέτοια τεράστια έκταση;» λέει ο πρόεδρος του Μητροπολιτικού Φορέα Ανάπλασης και Διαχείρισης Προστατεύμενων Περιοχών Αττικής Γιάννης Μιχαλόπουλος – που το διαχειρίζεται – προσθέτοντας πως το πάρκο κουβαλάει πίσω του σειρά από αμαρτίες και χρέον. «Πώς να λειτουργήσει ένας φορέας χωρίς λογιστή, χωρίς νομική υπηρεσία; Δεν μπορούμε να απαιτήσουμε τα ανεξόφλιτα ενοίκια από τα καταστήματα διότι δεν έχουμε δικηγόρο. Κινδυνεύουμε να βρεθούμε κατηγορούμενοι για παραλείψεις. Με το ζόρι κρατώ το ΔΣ να μην παραιτηθεί. Φοβούνται μην κατηγορηθούν για τα λάθη άλλων». Το τελευταίο διάστημα έχουν γίνει βίματα βελτίωσης - ξαναδόθηκε ρεύμα και νέρο στο πάρκο - αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν χρέον, λέει. Είναι περίπου 200.000 ευρώ. «Ομως θα μπορούσε η Πολιτεία να κάνει μία ρύθμιση των χρεών» παραπτερίζει ο κ. Μιχαλόπουλος.

Ο Μητροπολιτικός Φορέας Ανάπλασης και Διαχείρισης Προστατεύμενων Περιοχών Αττικής, που

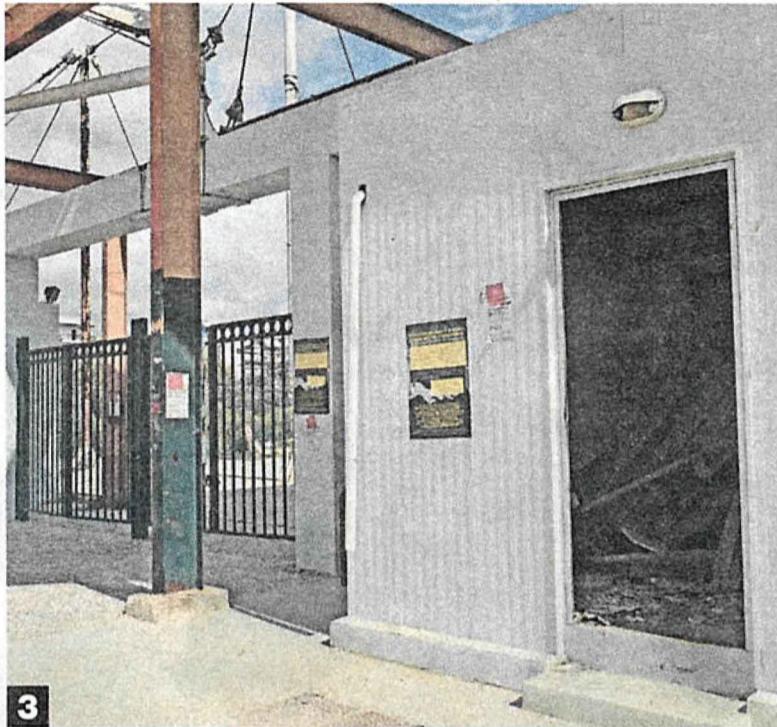

1

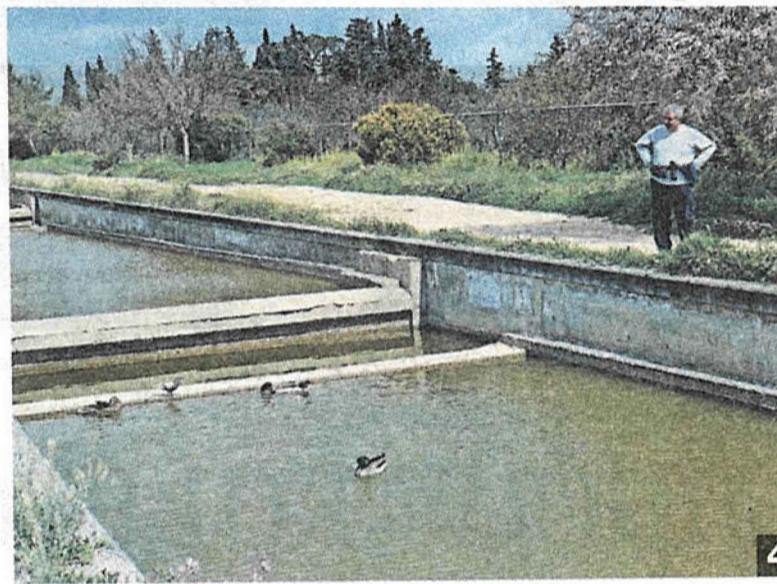

2

1. Πίσω από την πινακίδα όπου αναφέρονται έργα υποδομής στο πάρκο περιβαλλοντικής εύαισθητοποίησης υπάρχουν σκουπίδια: κούτες και σακούλες.
2. Σκουπίδια σε μια γωνιά της λίμνης στο πάρκο Αντώνης Τρίτσης
3. Σκουπίδια και εγκατάλειψη στο φυλάκιο της εισόδου του πάρκου (από την πλευρά της Λεωφόρου Δημοκρατίας)
4. Πάπιες στα θολά νερά του καναλιού της λίμνης. Το σύστημα ανακύλωσης του νερού δεν λειτουργεί αφού αχροστεύθηκε λόγω ελλιπούς συντήρησης

3

4

λειτουργεί υπό τον έλεγχο του ΥΠΕ-ΚΑ, προέκυψε πριν από τρία χρόνια από τη συνένωση τριών φορέων: του Πάρκου Αντώνης Τρίτσης, του Κηφισού και του Ελαιώνα. Σημειώνεται ότι το σημερινό ΔΣ του φορέα είναι προσωρινό. Οπως λέει ο κ. Μιχαλόπουλος «οριστικά για να κάνουμε τους κανονισμούς λειτουργίας».

Για την έλλειψη σταθερής χρηματοδότησης κάνει λόγο στα «ΝΕΑ» και

πιο κάτω από την περιοχής και μέλος της Επιτροπής Σωτηρίας του Πάρκου Χρυσούλα Ρουσάκη. Προσθέτει όμως ότι για τα δεινά του πάρκου μεγάλο ρόλο έχει πάξει και η κακοδιαχείριση των προηγούμενων ετών. «Η εικόνα που έχουμε είναι ότι έχουν κατασπαταληθεί και λεπτατιθεί τεράστια κονδύλια. Κυρίως από τότε που είχαν τη διαχείριση οι δήμοι έως το 2004 αλλά και μετά. Η μεγαλύτερη ασφάλεια, επισημαίνει, είναι το πάρκο να παραμείνει στη δικαιοδοσία του ΥΠΕΚΑ. «Αλλά βέβαια χωρίς χρηματοδότηση δεν γίνεται τίποτα. Εμείς έχουμε υπολογίσει ότι με 200.000 - 300.000 ευρώ τον χρόνο θα μπορούσε να λειτουργήσει».

ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ. Οπως τονίζει ο κ. Ρουσάκη, «σήμερα το πάρκο έχει πολλές εκτάσεις περι-

φραγμένες, αυθαίρετες κατασκευές αλλά και πολλές εμπορικές δραστηριότητες που δεν συνάρουν με τον περιβαλλοντικό χαρακτήρα του». Στο παρελθόν, αναφέρει, οι δήμοι διοργάνωναν παραδοσιακά φεστιβάλ με μουσική ενώ κάθε Σεπτέμβρη τα τελευταία χρόνια διεξάγεται φεστιβάλ Νεολαίας πολιτικού κόμρατος. Όλα αυτά όμως, σημειώνει, αποτελούν όχλοπο για το πάρκο.

Κόλαφος ο Συνήγορος του Πολίτη

Την εγκατάλειψη του Πάρκου και τις ευθύνες των αρμοδίων έχει επισημάνει ο Συνήγορος του Πολίτη. Είχε προσφύγει σ' αυτόν η Επιτροπή για τη Σωτηρία του Πάρκου για την παρέμβασή του για τις παραλείψεις, τις καταπατήσεις, τις αυθαίρετες κατασκευές και την κακοδιαχείριση. Ο Συνήγορος στις απαντήσεις που είχε δώσει στην Επιτροπή το 2012 επεισήμανε ότι η κατάσταση του Πάρκου είναι τέτοια που ευλόγως «εγείρει θέματα για τη χρηστή διαχείριση των κονδυλίων που έχουν διατεθεί για τη δημιουργία του ήδη από το 1995». Οι επιστήμονές του είκαν διαπιστώσει εικόνα εγκατάλειψης και αδιαφορίας «που αποτυπώνεται στην έλλειψη καθαρότητας, την καταστροφή της χλωρίδας, την επακόλουθη υποβάθμιση της ποιότητας ζωής της πανίδας, την ελλιπή συντήρηση των εγκαταστάσεων».

Ο Συνήγορος τόνιζε ακόμη ότι η επέκταση των εμπορικών χρήσεων και χρήσεων αναψυχής από ένα σημείο και μετά αλλοιώνει τον χαρακτήρα του Πάρκου.

Στο ίδιο μήκος κύματος ο Σπύρος Ψύχας που εργάζεται στο παράρτημα της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας στο πάρκο και είναι υπεύθυνος εθελοντών του τονίζει ότι το «Αντώνης Τρίτσης» έχει σημαντικά κενά διαχείρισης και έλλειψη πόρων που εγκυμονούν κινδύνους για το περιβάλλον. «Το σύστημα ανακύλωσης του νερού δεν λειτουργεί. Αν συνεχιστεί αυτό, κάποια

στιγμή τα ψάρια θα ψωφίσουν. Οι λίμνες θα μυρίσουν. Θα εμφανιστεί το φαινόμενο του ευτροφισμού στο νερό».

Οπως συμπληρώνει ο κ. Ψύχας, υπάρχει έλλειψη σχεδίου για το πώς το πάρκο θα εξακολουθίσει να δέχεται επισκέπτες. «Λόγω της υποχρηματοδότησης καμία διοίκηση δεν μπόρεσε να κάνει μακροχρόνιο σχεδιασμό. Εμείς επιμένουμε στην ανάγκη εκπόνησης σχεδίου προκειμένου το πάρκο να έχει αύριο». Η έλλειψη κονδυλίων έχει ως αποτέλεσμα το πάρκο να μένει αφύλακτο και ανοιχτό το βράδυ.

Ενα από τα τελευταία καταφύγια άγριας ζωής μέσα στο αστικό περιβάλλον του Λεκανοπεδίου αποτελεί το Πάρκο Αντώνης Τρίτσης. Η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία Ελλάδος έχει καταγράψει στους χώρους του 190 διαφορετικά είδη πουλιών. «Είναι ένα πλούσιο οικοσύστημα. Εχει δάσος, λίμνες, καλαμιώνες, φιστικιές, παλιές καλλιέργειες της Αμαλίας» εξηγεί ο κ. Ψύχας. Σύμφωνα με την Ορνιθολογική, τα τελευταία χρόνια έχουν ξεχειμωνίσει ή σταθμεύσει κατά τη μετανάστευση σπάνια είδη πουλιών διαφορετικά από την παραδοσιακή γεωγραφία της Ελλάδας.

Τα σχέδια που έμειναν στα χαρτιά

Αν επιχειρήσει κανείς να απαριθμήσει όλα όσα είχαν σχεδιαστεί για το πάρκο και δεν υλοποιήθηκαν, το πιθανότερο είναι να χάσει τον λογαριασμό. Ακολουθούν μερικά από αυτά που κατέγραψε η έρευνα των «ΝΕΩΝ»:

Μικρό ατμοκίνητο τρένο. Είχαν τοποθετηθεί ράγες έτσι ώστε να κάνει το γύρο του πάρκου: δεν λειτούργησε

Συμμετοχική εκθεση για το περιβάλλον: δεν πραγματοποιήθηκε

Χώρος παιχνιδιού και περιπέτειας με θέματα περιβάλλοντος για τα παιδιά στο νότιο τμήμα του πάρκου: δεν λειτούργησε

Όλα τα χρησιμοποιούμενα υλικά και κυρίως τα αναλώσιμα να είναι ανακυκλούμενα, σε εγκαταστάσεις που θα βρίσκονται μέσα στο πάρκο. Το ίδιο προβλεπόταν για το νερό, τα σκουπίδια και τα λύματα: δεν υλοποιήθηκε

Ενεργειακή αυτονομία. Το σχέδιο προέβλεπε η πλεκτρική ενέργεια να εξασφαλίζεται σε σημαντικό βαθμό από ανανεώσιμες πηγές – πλιακή και αιολική – σε συνεργασία με το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ): δεν υλοποιήθηκε. Αντίθετα, πριν έναν χρόνο δεν είχε πλεκτρισμό για 8-9 μήνες λόγω χρεών προς τη ΔΕΗ. Εξακολουθεί να υπάρχει χρέος προς τη ΔΕΗ

Το απαιτούμενο νερό να εξασφαλίζεται από γεωτρήσεις: δεν υλοποιήθηκε. Αντίθετα, για περισσότερο από ένα χρόνο δεν είχε νερό. Το είχε κόψει η ΕΥΔΑΠ λόγω χρεών προς την εταιρεία

Τα προϊόντα του πάρκου να πωλούνται σε υπαίθριες αγορές στον ίδιο χώρο: δεν υλοποιήθηκε, παρά το γεγονός ότι διαθέτει φιστικιές, αμυγδαλιές, ελιές και άλλες καλλιέργειες που μένουν ανεκμετάλλευτες